

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης 46/2015

ΑΤΟΜΙΚΗ

Γνωμοδοτών: Σταύρος Σπυρόπουλος, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους

Αριθμ. Ερωτήματος: Το αριθμ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΚΑΣ/174041/103395/1956/4.7.2014 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Αρχαιοτήτων & Πολιτιστικής Κληρονομιάς/Τμήμα Γραμματείας του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται, εάν οι μαγνητοφωνήσεις (κασέτες/δισκέτες/CD) και οι απομαγνητοφωνήσεις των συζητήσεων, που διεξάγονται κατά τις συνεδριάσεις των Συμβουλίων του ΥΠ.ΠΟ.Α διατηρούνται ή καταστρέφονται, μετά την σύνταξη και επικύρωση των πρακτικών των Συμβουλίων και εάν από το νόμο προβλέπεται συγκεκριμένη διαδικασία για την καταστροφή του ανωτέρω υλικού.

.....

I. Με το αριθμ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΚΑΣ/174041/103395/1956/4.7.2014 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Αρχαιοτήτων & Πολιτιστικής Κληρονομιάς/Τμήμα Γραμματείας του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, τέθηκαν υπόψη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους τα εξής ερωτήματα: «Α) *Εάν συντρέχει λόγος διατήρησης των μαγνητοφωνήσεων*

(κασσέτες/δισκέτες/CD) και απομαγνητοφωνήσεων Συνεδριάσεων Συμβουλίων του ΥΠ.ΠΟ.Α., μετά τη σύνταξη και επικύρωση των πρακτικών από τον Πρόεδρο ή τον Προεδρεύοντα της Συνεδρίασης και Β) Εάν προβλέπεται κατά νόμο συγκεκριμένη διαδικασία που να ορίζει την απαραίτητη συγκρότηση Ομάδας Εργασίας με έργο την καταστροφή των μαγνητοφωνήσεων/ απομαγνητοφωνήσεων Συνεδριάσεων Συμβουλίων του ΥΠΠΟΑ».

II. 1. Με τις διατάξεις των παραγράφων 4 και 7 του άρθρου 15 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Ν. 2690/1999, ΦΕΚ Α' 45) ορίζονται τα εξής: «...4. Για τις συνεδριάσεις του συλλογικού οργάνου συντάσσεται πρακτικό, στο οποίο μνημονεύονται, ιδίως, τα ονόματα και η ιδιότητα των παρισταμένων μελών, ο τόπος και ο χρόνος της συνεδρίασης, τα θέματα που συζητήθηκαν με συνοπτική αλλά περιεκτική αναφορά στο περιεχόμενό τους, η μορφή και τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας και οι αποφάσεις που λήφθηκαν.7. Το πρακτικό συντάσσεται από το γραμματέα και επικυρώνεται από τον πρόεδρο».

2. Με τις διατάξεις των παρ. 3 και 5 του άρθρου 52 του Ν. 3028/2002 «Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και της εν γένει Πολιτιστικής Κληρονομιάς» (ΦΕΚ 153 Α'), ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Άρθρο 52: Κοινοί κανόνες για τη συγκρότηση και λειτουργία των Συμβουλίων - ...3. Η επιστημονική και γραμματειακή υποστήριξη των Συμβουλίων εξασφαλίζεται από γραμματεία που συνιστάται στο Υπουργείο Πολιτισμού στην έδρα κάθε Συμβουλίου.....5. Με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού ρυθμίζονται τα σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία των Συμβουλίων και της γραμματείας τους, τη δυνατότητα συγκρότησης και λειτουργίας τους κατά τμήματα και κάθε άλλη συναφή λεπτομέρεια.....».

3. Κατ' εξουσιοδότηση της ανωτέρω διάταξης της παρ. 5 του άρθρου 52 του Ν. 3028/2002 εκδόθηκε η αριθμ. ΥΠΠΟ/ΔΟΕΠΥ/ΤΟΠΥΝΣ/14/3698/20.1.2014 «Οργάνωση και Λειτουργία των Συμβουλίων του Ν. 3028/2002 στο Υπουργείο Πολιτισμού» (ΦΕΚ Β' 70) απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, με την οποία, μεταξύ άλλων, ορίζονται τα εξής: «Άρθρο 1 - Γενικά: ...2. Πέρα από τις ειδικότερες ρυθμίσεις της παρούσης, η οργάνωση και λειτουργία των Συμβουλίων του ΥΠ.ΠΟ διέπεται από τον ισχύοντα Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας..... Άρθρο 5 - Λειτουργία Γραμματείας: 1. Στην έδρα των Συμβουλίων λειτουργεί Γραμματεία, η οποία τηρεί τους φακέλους

και το αρχείο των πρακτικών και εξασφαλίζει την επιστημονική και γραμματειακή τους υποστήριξη. 2. Οι Γραμματείς των Συμβουλίων, όπως και οι αναπληρωτές τους, ορίζονται με Απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού κατά τα οριζόμενα στην ΥΠΠΟ/ΔΙΟΙΚ/Α5/ΠΜΥ/37120/3.7.2002 απόφαση αυτού (ΦΕΚ 841/Β). 3. Τα καθήκοντα των Γραμματέων κατά τις συνεδριάσεις και την προετοιμασία αυτών, ασκούνται υπό την άμεση εποπτεία του Προέδρου του Συμβουλίου. 4. Ειδικότερα από τον εκάστοτε Γραμματέα του Συμβουλίου συντάσσεται περιληπτικό πρακτικό με συνοπτική, αλλά περιεκτική αναφορά στο περιεχόμενο των συνεδριάσεων, όπου καταγράφονται και οι απόψεις όσων μειοψήφησαν. 5. Η Γραμματεία προχωρεί, βάσει των πρακτικών, στη σύνταξη των σχετικών γνωμοδοτήσεων, οι οποίες υπογράφονται από τον Γραμματέα της οικείας Συνεδρίασης, τον εισηγητή και τον Πρόεδρο του Συμβουλίου. 6. Αντίγραφα των πρακτικών και των γνωμοδοτήσεων χορηγούνται αποκλειστικώς μέσω της Γραμματείας των Συμβουλίων και έγκριση του Προέδρου και μετά την έκδοση της επακολουθούσης εκτελεστής διοικητικής πράξεως. Στοιχεία του σχετικού φακέλου της υπόθεσης χορηγούνται αποκλειστικώς από τις αρμόδιες Διευθύνσεις μετά από αίτηση των ενδιαφερομένων, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 5 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας. 7. Οι τυχόν απομαγνητοφωνήσεις των συζητήσεων στα Συμβούλια, όπως και τα ενημερωτικά σημειώματα των εισηγητών και οι χειρόγραφες σημειώσεις των Γραμματέων, έχουν χαρακτήρα υποβοηθητικών σημειώσεων για τη Γραμματεία του Συμβουλίου για τη σύνταξη των πρακτικών, δεν αποτελούν διοικητικά έγγραφα, δεν διατηρούνται και ούτε χορηγούνται κατά πάσα περίπτωση σε οιονδήποτε ενδιαφερόμενο. 8. Η Γραμματεία των Συμβουλίων έχει την ευθύνη της τηρήσεως των φακέλων των διαφόρων υποθέσεων που έχουν υποβληθεί από τις αρμόδιες Διευθύνσεις προς γνωμοδότηση από το Συμβούλιο. Οι παραπάνω φάκελοι μπορούν να διατίθενται από τη Γραμματεία στις αρμόδιες Διευθύνσεις, με προϋπόθεση την αυθημερόν επιστροφή τους. Στην περίπτωση που απαιτείται περαιτέρω επεξεργασία του φακέλου, αυτός θα επιστρέφεται κανονικά στη Διεύθυνση, με κλείσιμο του πρωτοκόλλου της Γραμματείας και θα επανυποβάλλεται μόλις ολοκληρωθεί η επεξεργασία του. 9. Μετά την ολοκλήρωση της γνωμοδοτήσεως, ο φάκελος της υποθέσεως επιστρέφεται στην αρμόδια Διεύθυνση.....».

III. 1. Από τις ανωτέρω διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους, προκύπτει τα εξής:

1. Στην διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 15 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας δεν προβλέπεται ρητά ο τρόπος κατάρτισης του πρακτικού της συνεδρίασης του συλλογικού οργάνου, δηλαδή η μέθοδος της καταγραφής των διαμειβομένων στις συνεδριάσεις. Συνεπώς, δεν απαγορεύεται το συλλογικό όργανο να αποφασίσει για τον τρόπο κατάρτισης των πρακτικών του με ορισμένο τρόπο π.χ βάσει στενογραφίας ή μαγνητοφώνησης (πρβλ. γνωμοδ. ΟΛΝΣΚ 224/2009 και ΝΣΚ 449/2012, Α.Ι. Τάχος, Ερμηνεία Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, σελ. 370, Β. Καράκωστας, Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, εκδ. 2009, σελ.362).

2. Από την κείμενη νομοθεσία δεν προβλέπεται η τήρηση των πρακτικών των συνεδριάσεων των Συμβουλίων του ΥΠΠΟΑ με συγκεκριμένο τρόπο και με καθορισμένη διαδικασία, οπότε ισχύει η γενική διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 15 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας. Οι μαγνητοφωνήσεις, δηλαδή τα μαγνητικά μέσα (κασέτες/δισκέτες,/CD) και οι έγγραφες απομαγνητοφωνήσεις των συζητήσεων, που διεξάγονται για τις συνεδριάσεις των Συμβουλίων του ΥΠΠΟΑ, χρησιμοποιούνται, χωρίς τούτο να προβλέπεται από διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, με βάση και μόνον την διοικητική πρακτική, ως επιβοηθητικά στοιχεία, προκειμένου από κοινού με άλλα στοιχεία (π.χ κρατηθείσες πρόχειρες σημειώσεις του Γραμματέα του Συμβουλίου) να διευκολυνθεί η κατάρτιση των πρακτικών των Συμβουλίων. Τα υλικά αυτά στοιχεία δεν συνιστούν έγγραφα ή, έστω, κατηρτισμένα σχέδια διοικητικού εγγράφου, αλλά, όπως και τα ενημερωτικά σημειώματα των εισηγητών και οι χειρόγραφες σημειώσεις των Γραμματέων, έχουν χαρακτήρα υποβοηθητικών σημειώσεων για τη Γραμματεία των Συμβουλίων για την σύνταξη των πρακτικών των συνεδριάσεών τους. Μετά την σύνταξη και επικύρωση των πρακτικών συνεδριάσεων των Συμβουλίων, δεν διατηρούνται, ενώ, μέχρι την καταστροφή τους, δεν επιτρέπεται, η χορήγησή τους σε κάθε περίπτωση και σε οιονδήποτε ενδιαφερόμενο (βλ. περί όλων των ανωτέρω τις διατάξεις της παρ. 7 του άρθρου 5 της ρηθείσας αριθμ. ΥΠΠΟ/ΔΟΕΠΥ/ΤΟΠΥΝΣ/14/3698/20.1.2014 υπουργικής απόφασης. Βλ. συναφώς, υπό το καθεστώς του προϊσχύσαντος δικαίου,

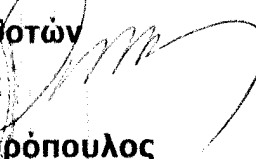
τις γνωμοδοτήσεις ΝΣΚ 662/1999, 668/1999 και, γενικώς, τις γνωμοδοτήσεις ΟΛΝΣΚ 224/2009 και ΝΣΚ 449/2012).

3. Με δεδομένο ότι τα ανωτέρω υλικά στοιχεία δεν αποτελούν έγγραφα ή, έστω, κατηρτισμένα σχέδια διοικητικών εγγράφων, αλλά υποβοηθητικές σημειώσεις για την Γραμματεία του Συμβουλίου και αποκλείεται η χορήγησή τους «κατά πάσα περίπτωση» και σε «οιονδήποτε ενδιαφερόμενο», συνάγεται ότι, προκειμένης της καταστροφής τους, δεν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής της ισχύουσας νομοθεσίας περί εκκαθάρισης των αρχείων των δημοσίων υπηρεσιών και των ν.π.δ.δ (βλ. διατάξεις των π.δ 162/1979, 87/1981 και π.δ 480/1985).

4. Περαιτέρω, και δεδομένου ότι από την κείμενη νομοθεσία δεν προβλέπεται τυπική διαδικασία για την καταστροφή ως άνω υλικών στοιχείων, αυτή θα γίνει με φροντίδα και επιμέλεια της Γραμματείας του οικείου Συμβουλίου, καθόσον αυτή είναι κατά νόμο αρμόδια να «...τηρεί τους φακέλους και το αρχείο των πρακτικών» του Συμβουλίου, ενώ, παράλληλα, τα στοιχεία αυτά δημιουργούνται και τηρούνται προς υποβοήθηση του έργου της, δηλαδή για την σύνταξη των πρακτικών συνεδριάσεων του Συμβουλίου. Η καταστροφή θα γίνει μετά την σύνταξη και επικύρωση των πρακτικών συνεδριάσεων του Συμβουλίου από τον Γραμματέα και τον Πρόεδρο ή Προεδρεύοντα, καθόσον έκτοτε τα υλικά αυτά δεν έχουν λόγο ύπαρξης και ουδείς λόγος διατήρησης αυτών συντρέχει (πρβλ. γνωμοδ. ΝΣΚ 662/1999, ad hoc).

5. Το άτυπο της ως άνω διαδικασίας δεν αποκλείει, όπως- λόγω σώρευσης μεγάλης ποσότητας υλικού προς καταστροφή και προς αποτροπή σφαλμάτων -- ο προϊστάμενος της Γραμματείας του οικείου Συμβουλίου αναθέσει, με γραπτή ή προφορική εντολή του, σε ομάδα εργασίας υπαλλήλων της Γραμματείας το έργο της καταστροφής του επίμαχου υλικού, αφού, προηγουμένως, το καταγράψει σε ειδική κατάσταση. Η κατάσταση αυτή, χρονολογημένη και υπογεγραμμένη από τα μέλη της ομάδας εργασίας, θα τηρείται στο αρχείο της Γραμματείας του οικείου Συμβουλίου. Επίσης, δεν αποκλείει, για το μέλλον, την καταγραφή σε μόνιμη κατάσταση Γραμματείας της εκάστοτε καταστροφής ιδίου υλικού για κάθε μεμονωμένη υπόθεση, που περατώνεται από το Συμβούλιο, η οποία (καταγραφή) θα είναι χρονολογημένη και υπογεγραμμένη από τον υπάλληλο της Γραμματείας, ο οποίος διενήργησε την καταστροφή του υλικού.

IV. Ενόψει όλων των ανωτέρω έχω τη γνώμη ότι οι απαντήσεις που αρμόζουν στα υποβληθέντα ερωτήματα είναι οι εξής: α) Δεν συντρέχει λόγος διατήρησης των μαγνητοφωνήσεων (κασέτες/δισκέτες/CD) και των απομαγνητοφωνήσεων των συνεδριάσεων των Συμβουλίων του ΥΠ.ΠΟ.Α., μετά τη σύνταξη και επικύρωση των πρακτικών από τον Γραμματέα και τον Πρόεδρο ή τον Προεδρεύοντα της συνεδρίασης, β) τα υλικά αυτά στοιχεία καταστρέφονται με επιμέλεια και φροντίδα της Γραμματείας του οικείου Συμβουλίου, χωρίς την τήρηση συγκεκριμένης τυπικής διαδικασίας και γ) το άτυπο της διαδικασίας δεν αποκλείει, όπως - λόγω σώρευσης μεγάλης ποσότητας υλικού προς καταστροφή και προς αποτροπή σφαλμάτων - το έργο της καταστροφής ανατεθεί σε ομάδα υπαλλήλων της Γραμματείας του οικείου Συμβουλίου, κατόπιν καταγραφής των υπό καταστροφή υλικών σε ειδική κατάσταση, όπως επίσης δεν αποκλείει την καταγραφή σε μόνιμη κατάσταση της Γραμματείας της εκάστοτε καταστροφής ιδίου υλικού, που αφορά κάθε μεμονωμένη υπόθεση, η οποία περατώνεται από το Συμβούλιο.

Αθήνα, 19 - 02 - 2015
Ο Γνωμοδοτών

Σταύρος Α. Σπυρόπουλος
Νομικός Σύμβουλος του Κράτους